

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Concilia Galliæ Narbonensis

Baluze, Etienne

Parisiis, 1668

Monspeliense. 1214.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14646

occasione generalis & diutini interdicti,
hæreticis occasio pateat ad simplices ca-
tholicæ fidei supplantandos.

C O N C I L I U M M O N S P E L I E N S E
Habitu anno MCCXIV.

*Litteræ P. Tituli sancti Stephani in Cælio mon-
te Presbyteri Cardinalis, apostolica sedis
Legati, ad Arnaldum Archiepiscopum Nar-
bonensem, quibus eum invitatur ad Concilium
Monspeliense.*

P. servus Crucis Christi, divina mise-
ratione Tituli sancti Stephani in Cæ-
lio monte Presbyter Cardinalis, aposto-
licæ sedis Legatus, venerabili per Dei gra-
tiam Archiepiscopo Nerbonensi, aposto-
licæ sedis Legato, salutem in Domino.
Cum ex injunctæ nobis legationis officio
teneamur generaliter omnium Ecclesia-
rum, immo totius Christianitatis in regno
Franciæ, majoribus præsertim necessitati-
bus subvenire, illuc præcipuè in auxilium
nos præparare convenit ubi pax & fides
catholica perisse & corporum & anima-
rum pariter destructio invaluisse à multis
retroactis temporibus dinoscuntur. Hac
igitur consideratione inducti, & zelo fidei
commoti, tantæ miseriæ compatientes, su-

per omnia nobis necessarium esse videtur, & sine quo propositum nostrum adeo commodè provenire non possit, ut ad reformatam & confirmandam fidem catholicam locis in quibus omnino defecit, vel periclitari videtur, omni opere omnique studio laboremus, maximè cum Principes & Barones & ferè universum populum ad hoc perficiendum pronum intelligamus & voluntarium divina inspiratione commotos, nos ad hoc tam sanctum negotium perficiendum precibus excitantes. Non enim convenit sanctæ Ecclesiæ aut Christianitati sanctum Christi negotium contra Albigenes & Tholosanos hæreticos, tot & tantis divinis promotum miraculis, imperfectum post terga relinquere, cum jam sit per Dei gratiam in portu debitæ consummationis. Et cum in pluribus partibus quatuor archiepiscopatum, scilicet Bituricensis, Narbonensis, Occitanensis, Burdegalensis, pestem hæreticam constet nondum penitus extirpatam, non immeritò timetur & jamdiu confirmatis in fide periculum, & in noviter conversis recidivum. Omissis igitur interim quampluribus magnis & arduis sanctæ Ecclesiæ negotiis in Francia, deliberatione præhabita diligenti, de multorum bonorum virorum & prudentum consilio, ac Principum, Baro-

num, Militum, tam cruce signatorum quam aliorum, ad prædicta & alia tractanda ac peragēda, quam ad destructionem omnium hereticorum & eorundem credentium, fautorum, defensorum, & utilitatem & commodum universalis Ecclesiæ pertinere videntur, proponimus celebrare Concilium cum Prælati quatuor prædictarum provinciarum, & aliis bonis viris secundum quod videbitur expedire. Locum autem Concilij elegimus competentem apud Montepessulanum; tum pro eo quod satis propinqua est civitati Tholosæ, quæ caput & sentina esse dinoscitur totius maliciæ hæreticæ pravitatis; tum propter opulentiam loci, & amplitudinem tantæ multitudini necessariam; tum etiam propter securitatem. Quare vobis cum omni devotione mandamus ut huic Concilio personaliter intersitis omnibus postpositis, Episcopos, Abbates, Archidiaconos, & alios quos expedire videritis de provincia vestra, tam auctoritate vestra quam nostra citetis ut ad prædictum Concilium omni causa & occasione postpositis personaliter accedant. Datum Remis VI I. Idus Decembris.

C A N O N E S.

HÆC sunt Statuta edita apud Montepessulanum in Concilio quod ibi

habuit Dominus Petrus de Benevento sanctæ Romanæ sedis Cardinalis & Legatus, unâ cum pluribus Archiepiscopis & Episcopis & aliis Ecclesiarum Prælatiis & Principibus, anno ab incarnatione Domini MCCXIV. die Mercurij post Epiphaniam, VI. Idus Ianuarij.

I. Quoniam propter incompositum habitum quorundam Clericorum regularium & secularium jam adeo laïci scandalizantur, quorum frequenter nobis sunt oblatae querele, quod non solum viros ecclesiasticos hinc contemnunt, verum & ipsos & Ecclesias aggravant & molestant, non credentes huiusmodi Clericis magis deferendum quam laïcis, qui non solum à laïcis in habitu & alia conversatione non discrepant, verum & in his & in aliis se magis exhibent dissolutos; Nos volentes prædictorum utilitatibus tam spiritualiter quam corporaliter providere, in synodo præsentis statuimus, quin potius sequentes antiqua statuta canonica districtè inhibemus, ut quilibet Archiepiscopus vel Episcopus talaribus vestimentis & camisia linea super alios pannos extradomum suam, si pedes vadat, semper utatur; & idem observet in domo, cum Curiam publicè cum extraneis tenet. Chlamydem quoque talarem habeat super scapulas confutam more Romano.

II. Nullus Canonicus cathedralis vel conventualis Ecclesiæ, vel alius Clericus de beneficio ecclesiastico vivens, franis vel calcaribus deauratis utatur; non frequentet Curias vel hospitia vel colloquia mulierum, quod domneare vulgò appellatur. Ex hoc enim solet multa dissolutionis & lasciviæ materia exoriri.

III. Nullus Clericus cathedralis vel conventualis Ecclesiæ, vel alius Clericus de beneficio ecclesiastico vivens, indumentis vel caligis rubei vel viridis coloris, vel manicis consutitiis, vel capa utatur manicata. Archidiaconi verò, Decani, Cantores, & alij qui in Ecclesiis cathedralibus vel conventualibus obtinent personatus, superiorem vestem, sive lanea sit, sive linea, clausam habeant & talarem. Quod observari volumus à Clericis curam animarum habentibus.

IV. Statuimus insuper ut Clericus cathedralis vel conventualis Ecclesiæ, vel alius qui de beneficio ecclesiastico vivit, talem tonsuram ferat, quòd gradum non habeat, sed dirigatur in gyrum, ita quòd capilli qui inter superiorem & inferiorem tonsuram remanserint, propter suam rotunditatem possint dici corona.

V. Item nullus Clericus taliter pignora pro mutuo recipiat, ut fructus pignorum

suos faciat, nec alias usuras nec negotiationes exercent, cum hoc sit sacris canonibus interdictum.

V I. Si verò Clericus non habens locum vel beneficium ecclesiasticum, habitum suum usque ad mensem non curaverit reformare, in Ecclesia cathedrali lectionem vel epistolam vel evangelium minimè solemniter legere permittatur, nec ei beneficium ecclesiasticum assignetur, donec habitum compositum ferat.

V II. Nec Episcopus nec Clericus cathedralis vel conventualis Ecclesiæ, vel alius Clericus de beneficio ecclesiastico vivens, aves venatorias habeat in propria domo. Et si aliquis exeat cum laïcis ad venandum gratia spatiandi, (quod rarò fieri expedit) propria manu hujusmodi aves non portet.

V I I I. Districtè quoque mandamus quòd in nulla Ecclesia laïci recipiantur in Canonicos & in fratres, nec ad præbendam canonicalem, quæ consistit in pane & vino & quibusdam aliis, cum propter hoc Ecclesiæ multa damna proveniant.

I X. Quia verò quidam propter divitias, alij propter nobilitatem, & nonnulli propter diuturnum abusum quem ad excusandas excusationes in peccatis allegant, supradicta corrigere vilipendunt, hætenus

tam à nobis quàm ab aliis requisiti ; statui-
 mus quòd quicumque supradicta vel eo-
 rum aliqua infra quindecim dies postquam
 hoc mandatum eis innotuerit , contempse-
 rit adimplere , sciat se , usque dum manda-
 tum nostrum impleverit , per nostram sen-
 tentiam ab officio beneficiòque suspen-
 sum. Quod & circa illum volumus obser-
 vari , qui postquam semel mandatum no-
 strum impleverit , venire præsumpserit con-
 tra illud. Is autem qui jurisdictionem ordi-
 nariam obtinet super eum , postquam ad
 notitiam ejus pervenerit pertinacia con-
 temptoris , supradictam sententiam publi-
 cet , & eam faciat usque ad satisfactionem
 condignam per censuram ecclesiasticam
 observari. Quòd si ipse prælatus id omise-
 rit exequi infra octo dies postquam inno-
 tuerit ei , ex tunc sibi sciat per sententiam
 nostram , donec id exequatur , ingressum
 Ecclesiæ esse interdictum.

X. Ad tollendam quoque detractionis
 causam & materiam scandali quæ contri-
 neratur , sub attestatione divini judicij Ar-
 chiepiscopis & Episcopis districtè præcipi-
 mus ut beneficia ecclesiastica gratis & libe-
 raliter idoneis personis assignent , & ut in
 sua familia honestos Clericos habeant , ut
 super honestate sua testimonium eis ferant

nec scienter excommunicatos nisi in casu à canonibus permisso ad colloquium vel ad propriam mensam admittant. Ecclesias verò sui episcopatus in evectionum numero contra statuta Lateranensis Concilij non aggravent; & cùm ad eas vadunt, corrigant quæ fuerint corrigenda; nec pecuniam pro procurationis redemptione recipiant, cùm eas non visitant.

XI. Item parrochialium Ecclesiarum curam adolescentibus vel in minoribus ordinibus constitutis contra tenorem Lateranensis Concilij non concedant.

XII. Item tam Abbates quàm Priores & universi monachi & Canonici regulares venationes & negotiationes prorsùs devitent.

XIII. Item fræna, pectoralia, & calcaria deaurata & deargentata non deferant, nec depictis fellis utantur.

XIV. Item non habeant tunicas curtas vel apertas ab anteriori vel posteriori parte, sed longas & clausas. Item non utantur capis, tunicis, vel palliis de aliqua bruneta vel etiam cameloto.

XV. Item nullus monachus vel Canonicus regularis proprium habeat, nec etiam de sui Abbatis vel Prioris licentia, cùm ipsis hanc dare licentiam non possint. Nulli Canonico regulari certa pecunia pro vesti-

mentis detur : quia ex hoc datur materia proprium retinendi. Sed in omni monasterio vel canonica regulari certi redditus deputentur, de quibus per manum unius qui eos fideliter colligat, fratribus provideatur in vestimentis.

XVI. Item mandamus ut in quolibet monasterio vel canonica regulari singulis diebus dominicis proprietarij in capitulo excommunicentur.

XVII. Item præcipimus ut nullus in Canonicum vel monachum admittatur cum aliqua conditione vel pacto, per quod aliquid debeat pro receptione ejus dari.

XVIII. Item jubemus quòd nulli monachi vel Canonici regulares in causis alienis advocati existant; nisi fortè aliquis casus gravis necessitatis vel magnæ utilitatis occurrat, ob quem ab Episcopo, qui fortè regulari loco præest, vel ab Abbate vel Priore idem fieri fortè mandetur. Et si contra hæc fecerint, tam à iudice quàm à parte tanquam excommunicati & infames ab hac advocazione omnino repellantur.

XIX. Mandamus insuper ut ea quæ in mensa monachorum vel Canonicorum in pane & vino vel pulmentis supersunt, nullus è servientibus alicui largiri præsumat, sed universa colligantur ab eo qui curam refectorij obtinet, & juxta ordinationem

Abbatis vel Prioris pauperibus tribuantur.

XX. Item præcipimus ut Canonici regulares amplas coronas portent, & monachi amplissimas, ita quòd duorum digitorum vel trium ad plus sit monachus circulus capillorum.

XXI. Item nullus monachus vel Canonicus regularis, nisi propter majorem religionem vel aliam justam causam à canonicis approbatam, una Ecclesia dimissa, ad aliam transferatur, quia ex hoc multam dissolutionis & evagationis novimus materiam generari. Si qui autem facti sunt monachi vel Canonici regulares in diversis Ecclesiis, cogantur in illa Ecclesia moram facere in qua primò professionem fecerint, nec in aliis vocem aliquam habeant.

XXII. Item districtè præcipimus ut Canonici regulares superpelliceis semper utantur, nisi propter infirmitatem vel aliam necessitatem de permissione suæ regulæ quandoque id intermittatur.

XXIII. Item Canonicus regularis capam nigram & clausam, non consutam pellibus, cùm equitat, & in aliis locis, juxta regulam deferat reverenter.

XXIV. Item nullus monachus vel Canonicus regularis à sua vel alia Ecclesia vel persona ecclesiastica Ecclesiam vel aliquid aliud recipiat vel teneat pro præbenda. Et

si aliqui jam receperint supradicto modo Ecclesiam vel aliquid aliud, eos mandamus hujusmodi Ecclesiis vel beneficiis per eos ad quos pertinet absque ulla dilatione privari. Si quis verò monachus vel Canonicus regularis contra prædicta vel aliquod prædictorum scienter venire præsumpserit, si Abbas vel Prior fuerit, oportet eum usque ad satisfactionem condignam juxta Episcopi diocesani arbitrium per nostram sententiam ab officio & administratione suspendi. Quòd si fuerit regularis vel monachus tantum, donec congruè satisfecerit juxta sui Abbatis arbitrium, ab officio noverit se suspensum, & ingressum Ecclesie sibi interdictum.

XXV. Ceterum cum adeo invaluerit quorundam virorum religiosorum cupiditas, ut usurarios, excommunicatos, seu nominatim interdictos ad religionem seu sepulturam vel ecclesiastica sacramenta recipiant, propter quod multæ Ecclesie non modicum damnificantur, ne de cetero fiat sub interminatione anathematis modis omnibus inhibemus; & si factum fuerit, ad resarcienda damna ipsis Ecclesiis facti compellantur. salvis apostolicæ sedis privilegiis.

XXVI. Cum monasteria & canonice regulares Prioratus seu Obedientias habent

beat

beant, & in ipsis singulos fratres ponere consueverint, qui ibidem regulariter vivunt, & quandoque ab uno consumitur de quo posset pluribus provideri; statuimus ut si talis fuerit prioratus in quo tres fratres valeant commorari, tres ad minus fratres ponantur ibidem, & unus ex eis Prior fiat, qui curam omnium habeat. Si verò tot fratribus non sufficiat prioratus, cum pauciores vix possint regulariter vivere, duæ vel tres Ecclesiæ juxta arbitrium diocesani Episcopi, ubi præest Episcopus, vel Abbatis seu Præpositi vel Prioris, ubi Episcopus non præest, jungantur in unum, & illi Priori qui instituetur respondeant; & idem Prior in illis Ecclesiis in quibus non sunt fratres, per Capellanos seculares ministret.

XXVII. Quoniam in præsentis Concilio agitur de negotio Iesu Christi, qui pacis est auctor, quædam super observatione pacis duximus statuenda, quæ volumus firmiter observari. Si quis pacem infra quindecim dies, postquam à diocesano Archiepiscopo vel Episcopo viva voce vel per litteras seu per nuntium fuerit requisitus, jurare noluerit, ad id per censuram ecclesiasticam cogatur, & ipse sit extra pacem, & homines ejus, si ei faverint; si verò ei favere noluerint, sed esse voluerint in pa-

ce, & adesse paci contra violatores ejus, admittantur. Qui commonitus à Paciariis, infra quindecim dies justitiam ad cognitionem Paciariorum facere vel firmare noluerit, Episcopus eum excommunicet, & de pace deiciat, & terram ejus interdicto supponat. Quòd si homines sui ei faverint, post quatuordecim dies eiciantur à pace, & restituatur eis compensum, si quod dederunt. Sed si homines ipsi velint mandatis pacis parere, dimittantur in pace. Si aliquis pacem fregerit, & intraverit postea cum forisfacto vel sine forisfacto in civitatem, castrum, vel villam, dominus vel rectores ipsius loci, postquam hoc sciverint, capiant eum, & tamdiu teneant, donec satisfecerit de violatione pacis. Alioquin locus ille emendet fracturam pacis. Si duo sint domini ejusdem loci, sive alicujus castri, vel villæ, & alter illorum pacem fregerit, homines illius interdicto subiciantur. Qui violatorem pacis scienter receptaverit, excommunicetur, & eiciatur de pace donec satisfaciat, ita quòd & pater teneatur pro filio qui pacem violaverit, dummodo sit in sua potestate, & obediens fuerit usque ad illam horam quando pacem violavit. Si exercitus contra violatores pacis collectus fuerit, & de loco ubi aggregatus est se moverit, violator pacis no

audiatur, nisi resarciat expensas factas in
 bobus & aliis quæ pertinent ad agricultu-
 ram. Item statuimus ut quilibet laïcus &
 quilibet nobilis infra quindecim dies post-
 quam requisitus fuerit, pacis innovet jura-
 menta, & de cetero juramentum pacis de
 quinquennio in quinquennium renovetur.
 A violatore pacis firmantia vel sacramen-
 tum solum nequaquam recipiantur, sed
 pignora, vel persona propria in bona cu-
 stodia juxta Paciariorum arbitrium reti-
 neatur. Si qui vassalli vel homines aliquo-
 rum propria temeritate insurgunt contra
 dominos suos, admoniti à Paciariis, nisi à
 sua præsumptione destiterint, pax assistat
 dictis dominis contra eos. Violatores pacis
 singulis diebus dominicis excommunicen-
 tur, & in sero post Vesperas campanæ om-
 nes per civitates, villas, & castra in eorum
 detestationem pulsentur. Statuimus insu-
 per ut singulis annis in principio Maij con-
 veniant majores Paciarij, & querimonias
 pacis expediant; & si aliquis articulus du-
 bitationis occurrat, illum, prout viderint
 expedire, declarent. Præterea sub intermi-
 natione anathematis prohibemus ne nova
 pedagia imponantur, vel antiqua augmen-
 tentur, nec ij qui consueverint pedagia ju-
 sta recipere, in aliis locis illa recipiant mu-
 tatis locis antiquis. Barones & domini lo-

corum, seu alia personæ quæ pedagium recipiunt, stratas publicas in districtu suo fideliter faciant custodiri. Et si fortè mercatores seu alij viatores in illius districtu qui pedagium receperit, damnum per violentiam passi fuerint, is cuius est pedagium, si eum qui violentiam fecit potest distringere, cum auxilio pacis eum distringat. Alioquin tamdiu prohibeatur per censuram ecclesiasticam & alio modo pedagium recipere, donec passis injuriam de damno fuerit integrè satisfactum.

XXVIII. Quia propter conjurationes & conspirationes quæ confratriæ vocantur, in civitatibus, villis, & castris quandoque multa discordiæ materia suscitatur, præsens synodus sub anathematis interminatione constituit ut in civitatibus, villis, & castris non fiant de cetero confraternitates, nisi de voluntate dominorum locorum ipsorum & diocesani Episcopi, & propter urgentem necessitatem & evidentem utilitatem id fiat. De his autem confraternitatibus quæ hætenus factæ sunt & de quibus querelam audivimus, causæ cognita quod justum fuerit faciemus.

XXIX. Item capitulum Statuti Avinionensis Concilij innovantes, sub districto anathematis interminatione præcipimus ut Archiepiscopus & Episcopus in singulis par-

rochiis tam in civitate quàm extra unum sacerdotem & duos vel tres bonæ opinionis laicos, vel plures, si opus fuerit, juramenti religione constringant quòd si quos ibi reppererint hæreticos, fautores, vel receptatores, vel defensores eorum, ipsi Archiepiscopo vel Episcopo diocesano & Consulibus civitatum & dominis locorum seu Bajulis eorundem cum omni studeant festinantia intimare, ut eos puniant secundùm canonicas & legitimas sanctiones, nihilominus bona ipsorum confiscantes. Si verò præfati Consules & domini locorum seu Bajuli eorundem à diocesanis Episcopis requisiti, in hoc fuerint negligentes vel remissi, seu etiam contemptores, volumus ut ipsarum personæ excommunicationi & terræ interdicto ecclesiastico supponantur. Sancimus præterea, eidem Avinionensi Concilio inhærentes, ut si præfati Consules & domini locorum seu Bajuli eorundem, qui, ut prædictum est, negligentes inventi fuerint in hoc Dei obsequio, castra quædam vel possessiones ab Ecclesiis nescuntur habere, ea perdant propter ingratitudinem & indevotionem suam, & ad ipsas Ecclesias redeant pleno jure. Ad hæc adicimus, quòd fautores, receptatores, vel defensores hæreticorum, cunctosque qui præfatis hæreticis patrociniùm præsti-

terint vel favorem ad fovendam in eisdem locis hereticam pravitatem, simili decernimus sententiæ subjacere, parique cum ipsis hæreticis pœna feriri.

XXX. In fine statuimus præfata statuta in præfenti Concilio edita publicari per omnes dioceses & Ecclesias parrochiales, ne quis ignorantia vitium possit prætere, & per singulos annos relegi in eisdem Ecclesiis semel aut pluries secundum ordinationem Episcoporum diocesanoꝝ, & nihilominus annis singulis relegi in synodis diocesanoꝝ.

Datum apud Montempeffulanum, die Mercurij post Epiphaniam, anno ab incarnatione Domini MCCXIV. VI. Idus Januarij.

*Petrus Monachus Vallium Cernaj in historia
Albigensium Cap. LXXXI.*

ANNO ab incarnatione Domini MCCXIV. in quindena Nativitatis dominicæ convenerunt apud Montempeffulanum Archiepiscopi & Episcopi vocati à magistro Petro Beneventano apostolicæ sedis Legato ad Concilium, ut de his quæ paciserant & fidei, idem Legatus secundum Prælatorum consilium ordinaret. Convenerunt autem ad illud Concilium

quinque Archiepiscopi, videlicet Narbonensis, Aufcitanus, Ebredunensis, Arelatensis, Aquensis. Fuerunt Episcopi xxviii. plurésque de Baronibus terræ ibi affuerunt. Nobilis autem Comes Montisfortis non intravit cum aliis Montempessulanum, sed mansit diebus Concilij in quodam vicino castro quod erat Episcopi Magalonensis. Homines autem Montispeessulani, utpote pessimi & superbissimi, semper exosum habebant Comitem & omnes Francigenas, ita quòd ipsum Comitem non permittebant Montempessulanum intrare. Hac de causa mansit, sicut diximus, in castro prædicto; veniebátque cotidie usque Montempessulanum in domo fratrum militiæ Templi, foris murum; ubi egrediebantur foris ad eum Archiepiscopi & Episcopi, quoties opus erat. Igitur convenientibus, ut prædictum est, Legato, Archiepiscopis, & Episcopis, Abbatibus, & aliis Ecclesiarum Prælati, apud Montempessulanum, fecit Legatus sermonem in Ecclesia beatæ Virginis Mariæ. Postea vocavit in domo, in qua manebat, Archiepiscopos quinque, & Episcopos xxviii. Abbates, & alios Ecclesiarum Prælatos innumerabiles. Quibus in unum congregatis, primò eos allocutus est in hæc verba: Repeto & requiro à vobis sub obtestatione

divini iudicij & obedientiæ debito, quo Romanæ Ecclesiæ tenemini, ut omni gratia, odio, livore postpositis, detis nobis fidele consilium, secundum scientiam vestram, cui melius & utiliùs ad honorem Dei & sanctæ matris Ecclesiæ & pacem terræ ad expugnandam vel expurgandam spurcitiã hæreticorum concedi & assignari debeat Tolosa, quam Comes Tolosanus tenuit, & aliæ terræ quas occupaverunt exercitus Christianorum cruce signatorum. Omnes Archiepiscopi & Episcopi habuerunt longam & diligentem deliberationem unusquisque cum Abbatibus suæ diocesis & familiaribus Clericis suis, & quod bonum videbatur & rectum redegerunt in scriptum, & in hoc tandem omnium & singulorum vota & consilia conveniunt, ut nobilem Comitem Montisfortis eligerent in totius terræ illius Principem & Monarcham. O res miranda! Si creandus est Episcopus aut Abbas, vix in unam personam conveniunt paucissimorum consensus. Ecce in electione Principis tantæ terræ tot & tantæ personæ in memoratum Christi pugilem sine aliqua dissensione vota sua unanimiter contulerunt. A Deo procul dubio factum est istud, & est mirabile in oculis nostris. Postquam ergo Archiepiscopi & Episcopi elegerunt prænobilem Comitem

modo quo prædiximus, instantissimè requi-
sierunt à Legato ut ipse statim traderet ter-
ram totam eidem Comiti. Sed habito re-
cursu ad litteras Domini Papæ, quas mise-
rat Legato, inventum est quòd Legatus
non poterat istud facere inconsulto Domi-
no Papa. & hac de causa, communi assen-
su tam Legati quàm Prælatorum, Ebredu-
nensis Archiepiscopus Bernardus, vir mul-
tæ scientiæ & totius bonitatis, missus est
Romam, & quidam Clerici cum illo, lit-
teras tam Legati quàm Prælatorum feren-
tes secum, in quibus supplicabant Prælati
omnes Domino Papæ instantissimè, ut no-
bilem Comitem Montisfortis, quem una-
nimiter elegerant, concederet eis in terræ
Dominum & Monarcham. Illud autem
non credimus reticendum, quòd dum ce-
lebraretur memoratum Concilium in
Montepessulano, quodam die Legatus
Comitem nostrum, qui erat foris muros
in domo militiae Templi, fecit vocari, ut
intraret ad ipsum & Prælatos. Statim Co-
mes intravit cum paucis. Militibus verò
suis, qui cum eo pauci intraverant, causa
spatiandi per villam evagantibus, Comes
erat cum Legato & Prælati ipse & duo fi-
lij eius. Mox illi de villa, utpote nequissi-
mi, armaverunt se clanculò pro magna
parte; intrantésque Ecclesiam beatæ Ma-

riæ , postquam Comes intraverat , totam
viam per quam ipsum redire putabant ob-
servantes , expectabant reditum ejus , ut
eum occiderent , si possent. Sed pius Do-
minus aliter & longè meliùs ordinabat. In-
notuit ergo Comiti nostro quod fiebat ; &
per aliam viam quàm intraverat exiens , ab
insidiis declinavit. His omnibus rite ge-
stis , & celebrato per multos dies Conci-
lio , Prælati qui aderant ad propria re-
dierunt.

*Vide auctorem libri cui titulus est Præclara
Francorum facinora , qui editus est à viro
clariss. Gulielmo Catello Senatore Tolosano.*

C O N C I L I U M M O N S P E L I E N S E
Habitu anno, MCCXXIV.

*Ex Gestis Ludovici VIII. Francorum Regis,
ad annum MCCXXIV.*

IN FRA octabas Assumptionis beata
Mariæ apud Montempessulanum aucto-
ritate apostolica Concilium celebratur.
Nam Honorius Papa Narbonensi Archie-
piscopo dederat in mandatis quòd ibi mo-
dum pacis quam Raymundus Comes To-
losanus & alij Albigenes sanctæ matri Ec-
clesiæ offerebant , audiret , & quod inde